

ILMA-ALUSTEN RADIO- JA RADIOSUUNNISTUSLAITTEIDEN LENTOKELPOISUUS JA SEN VALVONTA

1 TAUSTAA

1.1 Ilma-alusten radio- ja radiosuunnistuslaitteiden lentokelpoisuusvalvonnan painopiste on aiemmin ollut posti- ja telehallituksen suorittamassa valvonnassa. Radiolaitteita on peruskatsastettu ja kausikatsastettu nojautuen radiolaitteista annettuun lakiin (8/27) ja sen perusteella säädettyihin asetuksiin ja määräyksiin. Tarkastuksia ovat suorittaneet PTH:n tarkastajat. Viimekädessä on ilmailuhallitus ollut vastuussa ilma-alusten lentokelpoisuudesta myöntämällä lentokelpoisuustodistuksen. Ilma-alusten katsastusten yhteydessä ilma-aluskatsastajat ovat ottaneet kantaa ilma-aluksen lentokelpoisuuteen myös radiolaitteiden osalta mm. omien koelentohavaintojen perusteella.

1.2 Uudesta radiolaista ja Telehallintokeskuksen perustamisesta sekä kahden viranomaisen välille jakautuneesta päällekkäisestä valvontatyöstä johtuen on ilma-alusten radio- ja radiosuunnistuslaitteiden lentokelpoisuusvalvonta päätetty järjestää uudestaan 1.1.1990 lähtien.

2 MUUTOS VALVONTAJÄRJESTELYISSÄ

2.1 Uusi radiolaki RL 517/88 keskittyy ensisijaisesti radiohäiriökysymyksiin eikä sen nojalla voida hoitaa lentoturvallisuuden varmistamiseksi tapahtuvaa katsastustoimintaa. Tämän vuoksi Telehallintokeskuksen toimeksiannosta suoritettavat määräaikaisten radiokatsastukset jäävät pois 1.1.1990 lähtien. Näin ollen uutta radiokatsastusta ei tarvitse pyytää radiokatsastustodistukseen merkitystä uusintakatsastuspäivämäärästä huolimatta. Mahdolliset radiokatsastushuomautukset on kuitenkin saatettava kuntoon. Ilma-aluksen maahantuojan ei myöskään tarvitse 1.1.1990 lähtien pyytää posti- ja telelaitokselta radiolaitteiden peruskatsastusta.

2.2 Edellämainituista syistä ilma-alusten radio- ja radiosuunnistuslaitteiden lentokelpoisuusvalvonta järjestetään uudelleen. Järjestelyn mukaisesti Telehallintokeskus hoitaa edelleenkin radiolain mukaisesti radiolupiin ja radiolaitteiden tyyppihyväksyntään liittyvät asiat. Ilmailuhallitus hoitaa ilma-aluslaitteiden mukaisesti lentokelpoisuusvalvonnan, muutostöiden valvonnan sekä huolto- ja korjaustoiminnan valvonnan.

3 RADIOLAIN VAATIMUKSET ILMA-ALUSTEN RADIOLAITTEILLE

3.1 Radiolaki ja -asetus edellyttävät, että haltijan on haettava radiolähttimen hallussapitoon ja käyttöön lupa Telehallintokeskukselta. Radiolähttimen on oltava Telehallintokeskuksen hyväksymä tai tyyppihyväksymä ennen luvan myöntämistä. Telehallintokeskus tulee julkaisemaan Suomessa ilma-aluskäyttöön tyyppihyväksytyjen laitteiden luetteloa.

3.2 Radiolaki oikeuttaa Telehallintokeskuksen myös tarkastamaan radiolaitteen aina jos sen epäillään toimivan säännösten vastaisesti tai aiheuttavan häiriötä.

*) Ilma-aluksissa usein esiintyviä radiolähttimiä:

- VHF-radiopuhelin   - radiokorkeusmittari
- SSR transponderi   - säätutka
- DME   - ELT-hätälähetin

4 ILMAILULAIN ASETTAMAN VAATIMUKSET ILMA-ALUSTEN RADIOLAITTEILLE JA NIIDEN VALVONNALLE

4.1 Radiolaitteiden, kuten muidenkin laitteiden ja varusteiden moitteettomalla kunnolla ja toiminnalla on oleellinen merkitys ilma-aluksen lentokelpoisuudelle. Niiden lentokelpoisuudesta huolehtiminen kuuluu omistajalle tai käyttäjälle. Ilma-alusten lentokelpoisuusvalvonta kuuluu ilmailuhallitukselle. Ilmailuasetuksen 27 § 2 momentti "Ilma-alusten radiolaitteiden katsastuksesta ja muusta valvonnasta on säädetty erikseen" on kumottu ja asetuksen muutoksen myötä myös radio- ja radiosuunnistuslaitteiden lentokelpoisuusvalvonta kuuluu ilmailuhallituksen tehtäviin.

4.2 Radiolaitteiden huolto- ja korjaustoiminnassa samoin kuin asennus- ja muutostöissä tulee noudattaa voimassaolevia ilmailumääräyksiä. Ilmailuhallitus valvoo radio- ja radiosuunnistuslaitteiden kuntoa ja asennuksia ilma-alusten katsastusten yhteydessä mm. katsastuslennoilla. Lisäksi suoritetaan tarpeen mukaan myös erillisiä ilma-aluksen radiolaitteiden katsastuksia. Näistä tiedotetaan tarkemmin myöhemmin.

5 RADIOLAITTEISIIN LIITTYVÄT ASIAKIRJAT

5.1 Radiolähettimien hallussapitoon ja käyttöön on haettava lupa Telehallintokeskukselta. Haku tehdään Telehallintokeskuksen lomakkeelle 3018 ("Ilma-aluksen radioaseman lupahakemus") kuten aiemminkin on menetelty.

5.2 Radiolaitteiden peruskatsastuspöytäkirjan sijaan ilma-aluksen tekniseen kirjanpitoon on vastaisuudessa liitettävä radiolaiteluettelo, josta ilmenevät asennettujen radiolaitteiden tyypit. Siitä on lähetettävä kopio ilmailuhallitukselle. Radiolaiteluettelona voidaan käyttää täydellisesti täytettyä ilma-aluksen radioaseman lupahakemuslomaketta (TKH 3018) tai sen kopiota. Ennen 1.1.1990 rekisteröityjen ilma-alusten osalta radiolaiteluettelona voidaan käyttää vanhaa peruskatsastuspöytäkirjaa niin kauan kun ilma-aluksen radiovarustus on sen mukainen. Ilmailuhallituksessa on tällöin myös kopio peruskatsastuspöytäkirjasta.

5.3 Jos ilma-aluksen radiovarustukseen tehdään muutoksia, on myös edellämainittu radiolaiteluettelo uusittava tai täydennettävä.

Tiedusteluihin vastaa:

- Ilmailuhallitus: ins. Pertti Aaltio puh. 8292842
  - Telehallintokeskus: puh.69661
-